

Z cizích revuí.

INFANTRY JOURNAL (americký dvouměsíčník), roč. 1935, leden—únor.

Mechanisace, terén a průzkum. (Mjr. F. A. Heileman.) Pro mechanisované jednotky je průzkum důležitější než pro opěšalé. Kromě toho je k dispozici méně času k jeho provedení.

Nová zbraň. (Plk. Lee D. Davis.) Článek o mechanisaci.

Březen—duben.

Články o boji 87. francouzské brigády v srpnu 1914. O šarvátkách u Lexingtonu a Concordu r. 1775.

Květen—červen.

Válka v Chacu. (Por. Farnsworth.)

Námořní parita. (Plk. Vestal.) Námořní síly bez armády za sebou nejsou nebezpečím pro vynikající mocnosti.

Článek o škole pěchoty. (Kpt. Lovett.)

Dělostřelecké prapory za útoku. (Kpt. Case.) Přesný rozvrh palby je zřídka nejúčinnější, protože útok nepokračuje podle předvídaného plánu. Proč tedy připravovat rozvrh, bude-li skoro jisté být změněn?

1. Je snadnější měnit existující rozvrh palby, než dělat rozvrh po kouscích podle toho, jak útok pokračuje.

2. Palebná podpora podle časového rozvrhu bude skoro vždy účinná za počátečních fází útoku.

3. Bude jednodušší žádat změny v rozvrhu, než vyžadovati individuální palby.

Palby v obraně. (Mjr. Schwen.)

Zjednání dotyku. (Mjr. Arms.) Následkem velké pohyblivosti, kterou poskytují motory, nebudeme nikdy jisti, kdy se střetneme s nepřítelem. Zřídka kdy bude možno s jistotou odpovědět na dotaz, zda je dotyk blízký či ne. — Pojednání o členění předvojů. Uvedeny historické případy operací předvojů.

Červenec—srpen.

Způsob chemického útoku. (Kpt. Waitt.)

Více dělostřelectva. (Plk. Greer.) Doporučuje divisi o dvou brigádách pěší a dělostřelecké. Každá brigáda tři pluky. Pluk dělostřelectva podporuje pluk pěchoty. Jako materiál by měly dva pluky 75 mm a jeden pluk 105 mm houfnice.

Obrana Aljašky. (R. Gordon.)

Vývoj taktiky tanků. (Mjr. Boltz.)

Tisková censura za války. (Kpt. Caygill.)

CANADIAN DEFENCE QUARTERLY. (Vychází čtvrtletně v Kanadě.)
Duben 1935.

Krok k modernisaci. (Mjr. E. L. M. Burns.) Zdůrazňuje výcvik při použití těch dopravních prostředků, které průmyslová technika dnes skýtá. Voják, který urazí 2½ míle za hodinu, je v dnešní době 60 mil za hodinu anachronismus. A nic nemůže být tak nákladné jako vojenský anachronismus.

Vzrůst vyzbrojování. (W. Stone a D. Popper.) Nynější vojenská, námořní a letecká organizace Anglie, Francie, Italie, Německa, Ruska, Japonska a Spojených států. Roku 1934 připadalo na vojenské síly z rozpočtů v Anglii 16,4%, v Německu 17,1%, ve Spojených státech 17,9%, v Itálii 20,8%, ve Francii 22,3%, v Japonsku 43,7%.

ARMY ORDNANCE (americký dvouměsíčník), roč. 1935, leden-únor.

Ruční zbraně a kulomety v americké expediční armádě. (E. A.) Phillips.) V každé divisi bylo 224 kulometů u pěchoty, 36 v dělostřelectvu a 768 automatických pušek. — Záloha pušek v armádním skladu byla 2000 pušek, v divisním 100 pušek. — Popisuje se zásobování zbraněmi a zřízení středisk k opravě zbraní. Ztráty jen automatických pušek dosahovaly po několika dnech bitvy 50%. Střediska, která prováděla zásobování zbraněmi a opravy zbraní, se plně osvědčila.

Březen—duben.

Články o chemických zbraních ve válce, dále o válečných ztrátách.

Květen—červen.

Mechanisované jednotky. (Kpt. Christmas.) Studie o zásobování.

Studie o síle a rychlosti palby při různých typech zbraní, kde byly střely vrhány bez použití prachu, a srovnání s prvními projektily, vystřelovanými při použití střelného prachu. (Viceadm. Rodgers.)

Červenec—srpen.

Rozbor událostí v prvních údobích světové války, které vedly k zákopové válce.

THE QUARTERMASTER REVIEW (americký dvouměsíčník), roč. 1935, leden—únor.

U Liao Yang. (Kpt. Sweet.) Zásobování ruských a japonských vojsk 1904.

Březen—duben.

Celé číslo je věnováno článkům o Národní gardě.

Květen—červen, červenec—srpen.

Zásobování v horské válce. (Kpt. Fletcher.) Z historie I. rakouského sboru za světové války v Karpatech a na italské frontě.

THE ARMY QUARTERLY. (Vychází čtvrtletně v Anglii.) Duben 1935.

Obrana Austrálie. (Mjr. H. C. H. Robertson.) Austrálie si musí uvědomit, že nemůže jako v minulé době spoléhat na přímé zabezpečení královskými námořními silami v každé době. Nyní mohou nastat dlouhá období, kdy bude evropská situace taková, že královské loďstvo nebude moci opustit domácí vody. Přes 4 léta to trvalo, než byla vyhrána poslední válka. V budoucí válce může být loďstvo zadrženo nejméně několik měsíců. V této době musí být Austrálie připravena, aby se bránila sama. Byl-li by ztracen Singapur, zvěšuje se nebezpečí a Austrálie bude nucena se bránit sama daleko delší dobu.

Pohyblivost mechanisovaných proudů. (Gen. R. J. Collins.) Mechanisované proudy se neskládají jen z obrněných vozidel. Je tu dosti osob, které nejsou chráněny pancířem. Některé proudy budou více, jiné méně ranitelné. Budou se musit zajišťovat. Hlavním účelem zajištění bude redukovat na nejmenší míru všechna zdržení, která se nepřítel bude snažit způsobit proudům.

Jsou tři možné způsoby, kterými lze dosáhnout zajištění. Normální clona předvoje jdoucího průskoky před valným vojem, obvyklé boční voje.

Vysunutí stráží na vybraných místech vpředu a v bocích cesty proudů.

Spolehnouti lze jen na pohyblivost.

Nejlépe se zdá první způsob. Rychlost mechanisované jednotky bude záviset na tom, jak zajišťovací oddíl bude plnit oba své úkoly, t. j. pohyb v terénu a zároveň zajištění.

Výpad do německých zákopů. Podle „Kriegslehren in Beispielen aus dem Weltkrieg“, dále z historie novozélandské divise a 229. německého záložního pluku je pojednáno o výpadu v zákopové válce.

Výpad byl proveden 19./7. 1916 německým pěším plukem 229 proti druhému praporu novozélandské střelecké brigády.

Síla výpadevých jednotky: 4 důst., 12 pdůst., 48 mužů pěchoty, 1 důst., 3 pdůst. a 15 mužů ženistů. Od 22.40 hod do 22.55 hod. a od 23 hod. do 23.30 hod. mocná dělostřelecká příprava. Celkem 56 děl a 11 zákopových moždířů. Od 23.30 hod., kdy výpad vyrazil, uzavřelo dělostřelectvo čelně a do stran přepadový prostor. Pro výpad se jednotka rozdělila na 2 části. Severní část podle „Kriegslehren“ ztratila 2 důst. a 2 muže, měla 14 raněných a 2 nezvěstné. Kromě předmětů ústroje dovedla 2 zajatce. Bylo zabito 50 anglických vojáků, zničeny 2 úkryty.

Podle historie 229. pluku bylo zajato 7 nepřátel, z nichž 5 bylo zabito, protože utíkali nebo nechtěli provázet ty, kdo je zajali.

Podle historie novozélandské divise měl anglický prapor 1 zabitého, 3 raněné a 3 nezvěstné. Němci zanechali 2 zabitě a 1 raněného.

Jižní část se do zákopů nedostala, byla odražena ručními granáty. Velitel byl smrtelně zraněn.

Sousední jednotky byly vyzvány k provedení demonstrací.

V závěru se konstatuje o přepadu: Dělostřelecké zastřílení před přepadem vzbudilo pozornost nepřítele. Čas a místo přepadu nebyly výhodné. Vždy byl přepad prováděn na výběžek fronty a vždy v touž hodinu. Jednotka byla příliš silná, a proto ty velké ztráty. Výpad i demonstrace měly být pod jedním velením. Bylo příliš mnoho rozkazů, které zasahovaly do iniciativy podřízených. Divise měla dát cíl, pluk zajistit spolupráci různých zbraní pro přepad i pro demonstraci. A velitel přepadu mělo být ponecháno, jak úkol provede.

Od Marny k Aisnė. (Kpt. Synge.) Deník nižšího důstojníka pěchoty.

Gen. Mangin. Podle francouzské biografie pplk. Bugneta.

Pplk. pěch. Jaroslav Malec.

PEŠADISKO-ARTILERISKI GLASNIK 1935, svazek VI. (14) listopad-prosinec.

Kpt. II. tř. Gavro S. Vujošević: Rytířský král Alexander I. Sjednotitel.

Na den 17. prosince připadají narozeniny krále Sjednotitele (narodil se 17. XII. 1888 na Cetinji) a redakce, vzpomínajíc velkému mučedníka z rodu Karađorđova jako celý trojjediný národ, zařadila do prosincového svazku velmi zajímavý životopisný článek z pera jmenovaného autora. V den svých patnáctých narozenin byl králevic Alexander vtělen do branné moci srbské jako voják 1. roty III. praporu pěšího pluku 6 a v tomto pluku byl povyšován podle ustanovení předpisů do poddůstojnických hodností. Dne 15. března 1909 byl jmenován poručíkem a následníkem trůnu. Jako kapitán II. třídy byl v roce 1911 ustanoven inspektorem branné moci a téhož roku se stal kapitánem I. třídy; v osvobozené Skoplji byl dne 20. října 1912 podepsán králův „ukaz“, jímž byl z majora povýšen na podplukovníka; po skončení druhé balkánské války postoupil do hodnosti plukovníké. A teprve po vítězství na Sokolu a Veterniku v září 1918 projevil souhlas se svým povýšením do hodnosti brigádního generála. Tato osobní stránka vojenské kariéry zesnulého krále je méně známa, proto ji širě zaznamenáváme. V ostatní části autor poutavě líčí záslužnou činnost následníka a prince-regenta jako velitele I. armády ve válkách balkánských a jako vrchního velitele srbských vojsk ve světové válce, vypráví o jeho neúnavné práci pro dobro země, pro její pokoj, mír na Balkáně a v celé Evropě. Ač jsou to věci dobře známé, znovu roste v čtenářích úcta k velikému dílu vladaře, kterému nebylo popřáno dokončit, jak by si byl přál, úcta v čtenářích jugoslávských stejně jako československých.

Mars: Násilný přechod přes vodní toky.

Další pokračování studie, která teprve v prvním svazku příštího ročníku bude dokončena; v tomto oddílu autor popisuje podrobně s chronologickým vylíčením vývoje oboustranné denní situace:

1. přechod rakousko-uherských vojsk (V. a VI. armáda proti II. a III. armádě srbské) přes Drinu a Sávu v září 1914,
2. přechod německé XI. a rakouskouherské III. armády přes Dunaj a Sávu v říjnu 1915 s demonstrativními pokusy u Moldavy a Oršavy;
3. přechod rumunské III. armády přes Dunaj u Rjachova 1. října 1916;
4. přechod německé kombinované divise u Svištova a 217. divise u ostrova Čingirele s demonstrací u Nikopolje 23. listopadu 1916;
5. (pro zajímavost a k srovnání, ježto šlo o přechod na témže místě) přechod Rusů přes Dunaj u Zimnice v roce 1877;
6. dvanáctou bitvu na Soči-Caporetto (Kobarid) v říjnu 1917;
7. přechod Tagliamenta koncem října 1917;
8. boje na řece Piavě v roce 1917 a 1918;
9. přechod Francouzů a Italů přes Píavu ve dnech 25.—30. října 1918. Autor svými bystrými rozbory situací, příprav i popisem provedení přechodů prokazuje svazek od svazku podrobnou znalost tematu, stejně jako svými syntetickými závěry, v nichž hodnotí přednosti a vady toho onoho přechodu.

Kpt. I. tř. D. N. P.: Historický vývoj lehkých samočinných zbraní a jejich charakteristické vlastnosti.

Obsáhlý přehled vývoje lehkých automatických zbraní, doplněný náčrtů a fotografiemi popisovaných typů a modelů jednotlivých zbraní, počínaje italským kulometem „Rigotti vz. 1900“ a dánským „Madsen vz. 1903“, francouzským „Chauchat vz. 1907“, „Berthier M. 1908“ a německým „Parabellum vz. 1913“ přes modely zavedené do výzbroje za světové války (F. M. vz. 1915 a Hotchkiss, německý lehký kulomet Maxim 7,9 mm vz. 08/15 a Bergmann vz. 1915, italský Fiat vz. 1915, rakouský Schwarzlose 8 mm vz. 7/12-16, anglický Lewis 1916, americký Browning vz. 1917). Svůj přehled pak autor doplňuje popisem a vyobrazeními zbraní poválečného vzniku (Dreyse vz. 1918, Maxim vz. 08/18, Darne vz. 1918, Browning vz. 18, S. I. A. M. vz. 1918, japonský Namba vz. 1922, Hotchkiss vz. 1922, švýcarský K. E. 7 z roku 1924, francouzský lehký kulomet vz. 1924, Madsen vz. 1924, výzvěrský vz. 1925, anglický Vickers-Bertier vz. 1926, československý Z. B. vz. 26, italský Fiat z r. 1926 a zdokonalený vz. 1928, britský protitankový „Farkar“, sovětský „Degterev“, italský „Revelli vz. 1929“, belgický „Browning“ vz. 1930, anglický Vickers-Bertier z roku 1933, španělský „Tropote“ a novější „Ovido“.)

Kpt. II. tř. Aleksije M. Nedeljković: Vídlice o 4 anebo o 8 dálkových úchylkách?

Autor je toho názoru, že v pohybové válce, zejména při zrychleném zastřelování, je třeba brát spíše rámec širší, nežli stanoví tabulky střelby, a proto se za něj přimlouvá, dokládaje své tvrzení konkrétními případy i výpočty.

Mjr. Fr. A. Djoić: Předpoklady jako prostředek pro zdokonalování velitelů ve velení družstva a čety v boji.

Bojový výcvik malých jednotek, třebaže je nejdůležitější částí výcviku, koná se namnoze jednotvárně šablonovitě, nudně. Zlátnazniv dostatečné nutnosti přípravy, autor upozorňuje mimo ni na význam činnosti nejnižších velitelů pod tlakem času. K tomu doporučuje jako vhodný prostředek kromě jiných přípravu rozličných předpokladů, bojových momentů a situací, v nichž jsou nuceni velitelé čet a družstev pohotově se rozhodnout a jednat. Mírový výcvik jich přímo vyžaduje jako doplňku, jež by v boji vytvořila sama skutečnost, akce aneb reakce protivníkovy. Z tohoto důvodu žádá, aby předpoklad byl přirozený, obsahem přiměřený funkci a velitelskému

postavení (tudíž i rozhledu) toho onoho velitele, aby byl oznámen včas a aby i formou oznámení odpovídal velitelskému stupni tázaného. Na podkladě těchto theoretických úvah uvádí mjr. Djoić několik praktických příkladů předpokladů v obranném a útočném boji družstva a čety.

V. B.: Zbraně a prostředky moderního protiletadlového dělostřelectva.

Další pokračování popisu materiálu protiletadlového dělostřelectva; autor v něm popisuje principy, na nichž jsou zhotoveny dnešní výškoměry.

Kpt. I. tř. Milovan M. Todorović: Pozorování, učiněná při výcviku s optickými přístroji.

Autor, důstojník protiletadlového dělostřelectva, pozoroval při provádění výcviku u děl a s optickými přístroji po mnoho let u mužstva každoročně se objevující stejné chyby a nedostatky a snaží se v článku zjistit pramen těchto vad. Příčinu a zdroj jich vidí v tom, že: 1. jsou k tomuto výcviku určováni vojíní, kteří se, nuceni svým životním povoláním, zabývali doma hrubými pracemi (rolníci, pastevci, dělníci a p.) anebo

2. vojíní se slabým zrakem a slabým sluchem.

3. ke školení jsou určováni důstojníci a poddůstojníci, nemající potřebných zkušeností anebo dokonce ti, kteří dosud neabsolvovali kurs pro střelbu na vzdušné cíle;

4. se výcvik koná bez účinného dozoru důstojníků anebo poddůstojníků, k výcviku ustanovených, anebo nemethodicky a bez plánu.

Kpt. II. tř. Stanislav D. Milutinović: Jak je třeba uždít sedlové koně v jízdním dělostřelectvu.

Před nějakým časem (viz V. R. 3/1934) vyšel v „PAG.“ článek kpt. Mandroviće, přimlouvajícího se proti ustanovením předpisů za uždění sedlových koní v jízdním dělostřelectvu pákou, místo dosavadního způsobu uzdečkou, článek, vybízející v závěru k diskusi. Z odpovědi vybrala redakce článek kpt. Milutinoviće, který souhlasí po všech zkušenostech, získaných v službě se zněním předpisu, jehož autoři, jak praví „vycházeli z důkladné znalosti mentality i inteligence našeho vojáka“; na příkladech z praxe dovozuje pak, jak by byli jízdní ať při mírovém výcviku anebo v boji přetížení, kdyby se návrh kpt. Mandroviće ujal a zavedl v praxi.

Kpt. II. tř. Sava T. Jaćimović: Umělý dým.

Rozsáhlá studie o historickém vývoji tohoto bojového prostředku, o technickém a taktickém použití, o materiálu a terénních i atmosférických podmínkách, za nichž lze dýmu s úspěchem použít za různých údobí boje.

Kpt. II. tř. Ž. G. D.: Něco o zjednodušení písemné agendy ve vojsku.

Stálé úsilí o zjednodušení písemnosti a písemného styku ve vojsku, soudí autor, je patrné jak z četných návrhů, vycházejících zdola, tak i z nařízení a rozkazů shora. Autor je toho názoru, že chyby, pro které je třeba spisy vracet, znovu předkládat a které proto agendu nejvíce zatěžují, pramení z neznalosti ustanovení předpisů, takže jim lze čelit jen prohloubením potřebných znalostí, důkladným studiem předpisů. Něco jiného jsou ovšem zbytečná a rozvláčná vyjádření tam, kde by byla na místě vojensky stručná forma, což je zejména časté u včleněných velitelství; tam je možno ještě velmi mnoho vykonat na zjednodušení formy i obsahu písemnosti, což znamená v praxi značnou úsporu časovou.

Rubrika „Novinky a poznámky“ je v tomto svazku „PAG.“ značně obsáhlá; z významnějších uvádím zprávu o dnešním stavu branné moci SSSR., o nové organizaci rakouského vojska, výtahy z prací poctěných cenou v soutěži britské revue „The Journal of the Royal Artillery“, referát o Liddell-Hartových „Symptomech ozdravení“ v anglické armádě, studii o zvětšení ráže italských těžkých kulo-

metů vz. 14, o motorisaci velkých jednotek podle názoru gen. F. Culmanna a o spojení pomoci neviditelných paprsků. Z Československa obsahuje rubrika zprávu o Kosarově podstavci pro lehký kulomet. Zbytek svazku vyplňuje podrobný přehled cizího odborného tisku.

Škpt. pěch. J. M. Smazal.

Literární přehled.

Heigl's Taschenbuch der Tanks, II. díl, vydán nákladem J. F. Lehmann a Mnichov 1935. Stran 716, 334 vyobrazení, 67 tabulek, cena v plátně 10 M, do ciziny 25% sleva.

Posudek o I. díle této příručky byl podán ve VR. 1935, čís. 3. Druhý díl, který právě vyšel, obeznamuje čtenáře se stavem útočné vozby v různých státech po stránce technické i taktické.

V první části II. dílu jsou popsány obrněná auta i tanky různých států. Autoři u každého státu uvádějí vývoj útočné vozby až po dnešní dobu, popis a vyobrazení důležitých vozidel s jejich technickými údaji a speciálními zařízeními.

Z bystrých a odborných postřehů uvádíme jen nástin posudků o útočné vozbě některých států:

Itálie. Používá obrněných vozidel od r. 1913. Zastaralé typy přenechala státům, které politicky podporovala (Albanie a j.). Nové typy konstruuje se zřetelem na možnost jejich použití ve východní Africe, při čemž využívá francouzských zkušeností, získaných při potlačení povstání v Maroku r. 1925. V poslední době se snaží Itálie použít u obrněných aut obchodně vyráběné automobilní spodky. Používá též obrněných aut s koly velkého průměru, na obvodě opatřenými výstupky k zaboření do terénu (Pavesi), a to hlavně k tažení motorových vlaků na silnici.

Prvé lehké tanky dostala Itálie z Francie roku 1917/18, brzy poté však začala stavět tanky vlastní konstrukce. Zkoušky provedla též s četnými cizími tanky, mezi nimi též s čsl. tankem KH 50.

Těžké tanky začala Itálie stavět již ve světové válce. Její největší tank má motor o 240 k. s. a váží 40 t.

Zvláštní vozidla: vozík na dopravu tanků, úzkorozchodné nákladní čtyřkolové auto se čtyřmi hnacími koly a s navijákem na drátěné lano. Některá rychlá vozidla mají před motorem kolejnicový rám k ochraně řidiče před nataženým drátem.

Japonsko. Před zavedením útočných vozidel prostudoval vyvinutý japon-

ský průmysl vozy cizích států, zejména Anglie a Francie. První vozy byly stavěny hlavně podle anglických vzorů. Při útocích na Šanghaj r. 1932 získala japonská armáda cenné zkušenosti a přikročila k stavění vlastních typů vozidel.

Japonsko věnuje značnou pozornost stavbě obrněných drezin.

Pozoruhodné je šestikolové obrněné auto „Sumida“, způsobilé po výměně obručí též pro jízdu na kolejkách. Výměna obručí se provede za 2 minuty; použije se k tomu 4 motorových zdviháků namontovaných na rámu. Auto má rychlost na silnici 40 km hod., na kolejkách 60 km hod., váží 7 t, výkonnost motoru 40 k. s.

Většina japonských tanků má na rozdíl od ostatních států motory se vzduchovým chlazením a často používá elektricky svařené brnění.

K hledání minových polí používá japonská armáda speciálních tančíků bez posádky, řízených bezdrátovými elektrickými vlnami.

Jugoslavie. Kromě francouzských a amerických obrněných vozidel používá též čs. tanku KH 50.

Mexiko. Používá nouzově stavěných obrněných aut, u nichž je nýtovaná skříň posazena na spodek zemědělského auta s pásovým pohonem.

Rakousko. První pokusy s obrněnými auty konala býv. monarchie již r. 1902 a průběhem světové války byly provedeny pozoruhodné konstrukce. Po válce nebyly útočné vozy konstruovány. Od r. 1930 se rakouská armáda motorisuje a na dopravu pěchoty a dělostřelectva byla zavedena neobrněná 6kolová auta pro 17 mužů, rychlostí 80 km hod., pro stoupání do 30°, váha 3500 kg, motor 80 k. s. V poslední době se stavějí tyto neobrněné vozy s motory o 150 k. s.

Konstrukce a výkonnost těchto vozů zřetelně naznačuje, že vzhledem k ustanovení smlouvy st. germainské čeká Rakousko jen na vhodnou dobu, aby tyto vozy mohlo rázem přeměnit na moderní obrněná auta.

Polsko. Ve válce polsko-ruské 1919 až 1920 použilo Polsko francouzských obrněných aut zastaralých typů. V téže